

УДК 343: 349,6 (477)

D. Lopaschuk

SEPARATION OF THE CRIME OF WILLFUL MURDER COMMITTED ON ORDER FROM RELATED OFFENSES

Д.І. Лопашук

здобувач кафедри

*кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права*

ВНЗ «Національна академія управління»

ВІДМЕЖУВАННЯ ЗЛОЧИНУ УМИСНЕ ВБИВСТВО, ВЧИНЕНЕ НА ЗАМОВЛЕННЯ, ВІД СУМІЖНИХ ЗЛОЧИНІВ

Постановка проблеми. Проблема відмежування злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, від суміжних злочинів має важливе теоретичне та прикладне значення. Це свідчить про те, що настала нагальна потреба у з'ясуванні цього важливого для теорії кримінального права питання та в його практичному розв'язанні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами відмежування злочину, передбаченого п.11 ч. 2 ст. 115 КК України, від суміжних злочинів у певній мірі займалися такі вчені, як Ю.В. Александров, М.І. Бажанов, В.В. Сташис, М.Й. Коржанський, В.О. Навроцький, В.К. Матвійчук, С.С. Яценко, Ю.М. Антонян, С.В. Бородін, М.І. Загороднінов та ін. Проте їх дослідження стосувалися в цілому злочинів проти життя особи. До цього часу задекларована нами проблема не знайшла свого належного вирішення.

Мета статті полягає у проведенні відмежування злочину умисного вбивства, вчиненого на замовлення, від суміжних злочинів.

Основні результати дослідження. Кримінальне право України розвивається і вдосконалюється, вирішуючи все більш складні питання у процесі розвитку незалежної держави Україна, у тому числі й питання теорії і практики підвищення ефективності боротьби зі злочинами та іншими правопорушеннями. Йдеться, зокрема, про кваліфікацію і відмежування злочинів від суміжних діянь, що має неоціненне значення для охорони відносин, які забезпечують життя іншої особи.

Як відомо, кожен злочин має ряд загальних ознак з іншими злочинами. Для того, щоб правильно встановити той чи інший злочин, необхідно вміти чітко відмежовувати його від суміжних злочинів. Установлюючи властиві злочину умисне вбивство, вчинене на замовлення, ознаки, слід виключити ті з них, які йому не притаманні, постійно поглиблюючи аналіз даної правової норми на підставі дослідження фактичних обставин справи стосовно вчинено-

го діяння. Лише тоді ми прийдемо до тієї сукупності ознак, що нададуть можливість відмежовувати злочин, передбачений п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, від суміжних. Досить чітко дану думку висловив В.М. Кудрявцев: «По суті справи весь процес кваліфікації обставин полягає у послідовному відмежуванні кожної ознаки вчиненого діяння від ознак інших, суміжних злочинів. Можна сказати, що розмежування злочинів є зворотній бік кваліфікації» [1, с. 146].

Виходячи з аналізу ознак складів злочинів, можна виділити чотири основні групи: 1) склади, що не мають між собою жодної загальної ознаки (крім віку суб'єкта й осудності). Розмежування таких складів злочинів не становить жодних труднощів і воно можливе вже при побічному ознайомленні з ними; 2) склади, що мають три загальні ознаки. Розмежування цих складів не викликає труднощів; 3) склади, що мають дві загальні ознаки і різняться за конструкцією. У цих складах, наприклад, частково збігаються спосіб дій, форма вини, але існує різниця за предметом посягання, метою, з об'єктом і віком суб'єкта. У даному випадку розмежування загалом не викликає труднощів, оскільки може бути проведене за декількома ознаками; 4) склади, що мають одну відмінну ознаку й однакові конструкції. Саме такі випадки і викликають при розмежуванні найбільші труднощі. Вважаємо, що найбільш прийнятним є послідовне їх розмежування за окремими елементами об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта, суб'єктивної сторони і за ознаками кожного з цих елементів.

Виходячи з вищенаведених методологічних вимог, проведемо відмежування злочину умисне вбивство, вчинене на замовлення, від умисного вбивства, вчиненого з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України) [2]. У практичній діяльності при застосуванні кримінального законодавства, що передбачає відповідальність за умисне вбивство, вчинене на замовлення, виникає немало труднощів, зокрема при відмежуванні цього злочину від умисного вбивства, вчиненого з корисливих мотивів [2].

Як уже згадувалося у попередніх публікаціях, об'єктами злочинів є суспільні відносини. При цьому кожний об'єкт злочинного посягання має свою складну внутрішню структуру, в якій можна виділити різні складові, а саме: а) фактичні суспільні відносини між людьми; б) правову форму або «оболонку» цих відносин; в) матеріальні форми, умови й передумови існування суспільних відносин тощо [3, с. 137]. У диспозиції ж статті закону, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, наведений тільки один елемент «правової оболонки». Між іншим, судді, слідчому при вирішенні практичних завдань дуже важливо з'ясувати для себе об'єкти будь-якого злочину, у тому числі і з формальним або матеріальним складами у всій його повноті. Якщо до складу злочину, скажімо, включена тільки правова оболонка об'єкта, то іноді може бути не зовсім очевидно, яка сумісність суспільних відносин, що охороняються кримінально-правовою нормою. Потрібно враховувати й те, що однакова «оболонка» може охоплювати різні суспільні відносини. Через неповне і неправильне уявлення про об'єкт злочину нерідко виникають помилки при кваліфікації злочинів.

Відмежування злочинів за об'єктом злочинів. Різницю у зіставлених злочинах слід проводити насамперед за основним безпосереднім об'єктом посягання, якщо при умисному вбивстві, вчиненому на замовлення, ними є лише суспільні відносини, що забезпечують умови з охорони життя іншої конкретної особи як найвищої соціальної цінності та найвагомішого з особистих соціальних благ від вбивства на замовлення. Проте стосовно злочину умисне вбивство, вчинене із корисливих мотивів, слід зазначити, що основним безпосереднім об'єктом цього злочину є суспільні відносини, що забезпечують умови з охорони життя іншої конкретної людини як найвищої соціальної цінності та найголовнішого з особистих соціальних благ від вбивства із корисливих мотивів. Крім того, на відміну від попереднього злочину додатковим обов'язковим об'єктом цього злочину є суспільні відносини, які забезпечують умови з охорони власності конкретної особи.

Отже, порівняльний аналіз засвідчує, що злочин, передбачений п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України (умисне вбивство, вчинене на замовлення) має відмінності за безпосереднім об'єктом злочину від злочину, передбаченого п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України (умисне вбивство, вчинене із корисливих мотивів). Злочин, передбачений п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, відноситься до однооб'єктних злочинів, а злочин, передбачений п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України, до двооб'єктних злочинів.

Відмежування злочинів за об'єктивною стороною. Об'єктивна сторона злочину – елемент, як правило, що найбільш повно відображений у диспозиції ст. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, враховуючи, що злочин, передбачений п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, має відсилочну диспозицію, яка відсилає нас для розуміння об'єктивної сторони до ч. 1 ст. 115 КК України, тому розмежування злочинів за ознаками цієї сторони на перший погляд може видатися не дуже складним. Проте насправді помилок при застосуванні цього закону, як правило, найбільше. Пояснюється це тим, що при розмежуванні злочинів ознаки, що характеризують об'єктивну сторону, зустрічаються частіше, ніж інші.

Правильне встановлення ознак об'єктивної сторони є важливим із багатьох причин, оскільки надає можливість встановити ознаки об'єкта й суб'єкта злочинного посягання. Таке посягання на деякі конкретні суспільні відносини може бути вчинено взагалі обмеженою кількістю способів і лише спеціальним суб'єктом, як правило, «порушення законом об'єкта, що охороняється, може бути вчинено не будь-якими, а тільки певними діями, характер яких визначається у першу чергу властивостями самого об'єкта» [4, с. 137]. Вірно встановивши спосіб дії, ми в ряді випадків можемо зробити обґрунтований висновок про об'єкт або хоча б про приблизне коло об'єктів злочинного посягання, а часом і про форму вини [5, с. 161].

Відмежування за ознаками об'єктивної сторони злочину. Розмежувати суміжні злочини за об'єктивною стороною доводиться, як правило, вже тоді, коли встановлено, що обидві дії посягають на один і той же родовий об'єкт і належать до однієї групи злочинів.

Для визначення ознак об'єктивної сторони злочину умисне вбивство, вчинене на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України), які відмежовують їх від

ознак об'єктивної сторони злочину, передбаченого п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України, необхідно виявити зміст об'єктивної сторони цих суміжних злочинів. З цією метою системно згрупуємо і зіставимо ознаки об'єктивної сторони, зафіксовані в диспозиції п.1 ч. 2 ст. 115 КК України та п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України. Так, для п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України характерні такі обов'язкові ознаки об'єктивної сторони цього злочину: 1) діяння (дія або бездіяльність); 2) суспільно-небезпечні наслідки – смерть потерпілої людини; 3) необхідний причинний зв'язок між діяннями (умисним позбавленням життя іншої особи на замовлення) і наслідками (смертю потерпілого), а також наявність складної форми співучасті при вчиненні цього діяння.

Насамперед з'ясуємо таку обов'язкову ознаку об'єктивної сторони злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, як діяння (дію чи бездіяльність) з урахуванням складної співучасті. Дотримуючись такої класифікації об'єктивних ознак співучасті, як: 1) кількісна ознака співучасті; 2) якісна ознака співучасті [6, с. 24–25], розглянемо поведінку замовника, досліджуваного злочину. Його небезпечна поведінка має вплив на свідомість виконавця і є складовою частиною загальної частини цього злочину. Проте такий його внесок може проявлятися в різних варіантах, зокрема як угода. Угода є найбільш типовою формою погодження між замовником і виконавцем умисного вбивства, вчиненого на замовлення. Основними характеристиками такої угоди є: а) предмет угоди смерть одного чи кількох потерпілих; б) сторони угоди – замовник, тобто особа, яка, будучи зацікавлена в смерті потерпілого, замовляє його вбивство, і виконавець – особа, яка береться виконати замовлення; в) основний зміст угоди – виконавець бере на себе обов'язок позбавити життя потерпілого (потерпілих), а замовник – зобов'язується здійснити певні дії на користь виконавця або утриматися від виконання певних дій (в окремих випадках замовник може взяти на себе зобов'язання «зарахувати» в межах угоди з виконавцем дії, вчинені в інтересах останнього замовником чи іншими особами ще до досягнення угоди, але в цьому разі такі діяння розглядаються сторонами як своєрідна винагорода – «плата» чи «компенсація» за умисне вбивство, виконане на замовлення, яке зобов'язується вчинити виконавець [7, с. 242]. У цьому сенсі, виходячи із кількісної ознаки співучасті як об'єктивної ознаки цього утворення, слід зазначити, що для такої співучасті достатньо наявності двох осіб – замовника та виконавця цього злочину. Суспільно небезпечне діяння, передбачене п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, учинене в результаті зусиль замовника і виконавця, тільки тоді буде вважатися вчиненим у співучасті, якщо учасники будуть визнані суб'єктами злочину, здатними відповідати за законом за його вчинення (відсутність кількісної ознаки виключає співучасть у вчиненні злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).

Найбільш небезпечним, окрім виконавця, серед інших співучасників умисного вбивства, вчиненого на замовлення, є організатор, який фактично виконує об'єднуючу функцію, не беручи безпосередньої участі у виконанні об'єктивної сторони вбивства, вчиненого на замовлення. Як правило, ця особа, виступаючи ініціатором злочину, викликає бажання брати участь у ньому виконавця, забезпечує злагодженість дій всіх осіб, що беруть участь у злочині,

передбаченому п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, а після його вчинення – приховуванні слідів цього злочину. Організація умисного вбивства, вчиненого на замовлення, як вид організаційних дій, має місце при складній співучасті на етапі готування злочину. При цьому, підбравши виконавця (виконавців), при угоді з ним виконує дії матеріального характеру: сплачує винагороду за вчинене вбивство; передачу чи збереження права на майно; звільняє від майнових зобов'язань тощо [8, с. 134]. Крім того, при угоді на умисне вбивство потерпілого на замовлення організатор виконує на користь виконавця дії нематеріального характеру, під якими слід розуміти будь-які дії, вчинення чи невчинення яких безпосередньо не пов'язане з матеріальними інтересами виконавця вбивства [8, с. 134]. До дій нематеріального характеру відносяться будь-які дії, вчинення чи невчинення яких безпосередньо не пов'язане з матеріальними інтересами виконавця (допомога в працевлаштуванні, вирішення певних можливих проблем, звільнення від кримінальної відповідальності, залучення до вчинення інших злочинів), якщо цього бажає виконавець [7, с. 242; 9, с. 47; 10, с. 249]. Щоб стати організатором умисного вбивства, вчиненого на замовлення, особа повинна об'єднати хоча б двох учасників злочину, спланувати їх діяльність або координувати її. Якщо є тільки один виконавець умисного вбивства, вчиненого на замовлення, то функція організатора цього злочину буде дещо вужчою: він повинен схилити особу до вчинення злочину і в доповнення до цього виконати умови угоди (стосовно зобов'язання організатора).

Дія у вбивства на замовлення передбачає активну поведінку, направлену на позбавлення життя іншої особи: 1) вогнепальні ушкодження та удари ножем у життєво важливі органи тощо; 2) дія низької чи високої температури, електричного струму тощо. Натомість бездіяльність проявляється в наявності винного: 1) спеціально покладеного на виконавця вбивства обов'язку з охорони життя законом; 2) наявністю в особи реальної можливості запобігти настанню смерті.

Оскільки цей злочин є за конструкцією за матеріальним складом, то при встановленні причинного зв'язку у справах цієї категорії потрібно, по-перше, щоб діяння (дія чи бездіяльність) суб'єкта, які передували настанню смерті, були визнані її причиною тільки в тому випадку, якщо в момент їх вчинення вони стали необхідною умовою її настання, тобто такою умовою, до якої смерть не настала; по-друге, ці діяння (дія чи бездіяльність) в момент їх вчинення створили реальну можливість настання смерті, тобто стали наслідком такого діяння.

При вчиненні вбивства на замовлення, діяння, які передували настанню смерті, розтягнуті в часі. Контакт виконавця і замовника завжди відстає у часі від вчинення вбивства. Поведінка замовника проявляється завжди в активних діях.

На відміну від злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, об'єктивна сторона злочину умисне вбивство з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України) має певні відмінності. Умисне вбивство має місце тоді, коли винний, позбавляючи життя потерпілого, бажає одержати у зв'язку з цим матеріальні блага для себе або інших осіб (заволодіти грошима, коштовностями-

ми, цінними паперами, майном), одержати чи зберегти певні майнові права, уникнути матеріальних витрат чи обов'язків (одержати спадщину, позбавитися боргу, звільнитися від платежу тощо) або досягти іншої матеріальної вигоди, вбивство з метою подальшого використання органів і тканини людини в певних корисних цілях [8, с. 140]. При цьому корисливі мотиви повинні виникнути до вчинення злочину. Натомість умисне вбивство, вчинене на замовлення, характерне тим, що умисне позбавлення життя потерпілого, вчинене особою (виконавцем) за дорученням іншої особи (замовника). Таке доручення може мати форму наказу, розпорядження, а також угоди, відповідно до якої виконавець зобов'язується позбавити потерпілого життя, а замовник – вчинити в інтересах виконавця, як ми вже зазначали, певні дії матеріального чи нематеріального характеру або ж не вчинювати їх. На відміну від вбивства з користі, діяння, які передували настанню смерті, розтягнуті в часі. Контакт виконавця і замовника також розтягнуті в часі. Поведінка замовника проявляється завжди в активних діях, на відміну від виконавця.

Відмежування за суб'єктами злочину. Розмежування злочинів залежно від їх суб'єктів у більшості випадків не викликає труднощів. Це пояснюється тим, що ознаки суб'єкта цих злочинів указані в законі і легко можуть бути встановлені. Проте для злочинів умисне вбивство, вчинене на замовлення (п.11 ч. 2 ст. 115 КК України), та вбивство, вчинене із корисливих мотивів, законодавець у законі таку підказку на законодавчому рівні не зробив.

Злочин умисне вбивство, вчинене на замовлення, певною мірою має особливості порівняно зі злочином умисне вбивство з корисливих мотивів за суб'єктивним складом їх учасників. Так, кількість осіб (співучасників), необхідних для інкримінування цього злочину, не повинна бути менше двох: виконавець злочину і особа, чию волю він виконує за винагороду злочину (замовник злочину). У Постанові Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 року № 2 «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» зазначено, що замовники такого замовного вбивства залежно від конкретних обставин справи повинні визнаватись або підбурювачем, або організатором злочину (якщо тільки замовник не є співвиконавцем злочину [8, с. 232]. Натомість убивство з корисливих мотивів не потребує обов'язкової кількісної ознаки не менше двох осіб співучасників. Крім того, на відміну від убивства з корисливих мотивів, для злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, ключовою фігурою є замовник, який відсутній у порівняльному злочині. Організатором відповідно до ч. 3 ст. 27 КК України визнається особа, яка організувала вчинення злочину (злочинів) або керувала його (їх) підготовкою чи вчиненням. Організатор, як і виконавець, є обов'язковими суб'єктами в злочинах – вбивствах, учинених на замовлення.

Відмежування за суб'єктивною стороною злочинів. Суб'єктивна сторона злочину є відображенням у свідомості суб'єкта об'єктивних ознак вчиненого і характеризує ставлення до них суб'єкта [8, с. 131]. Вивчення матеріалів досудового слідства і судової практики свідчить про те, що значна кількість помилок при кваліфікації злочинів відбувається через неправильне розуміння діяння (дії або бездіяльності), оскільки цей злочин вчинюється як шляхом дії,

так і бездіяльності. На такий шлях вчинення цього злочину вказують приписи в диспозиції ч. 1 ст. 115 КК України, де дається поняття вбивства і п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, а також існуюча судова практика [11].

Кримінальне право України не надає пріоритету ані об'єктивним, ані суб'єктивним ознакам. Якщо переоцінка об'єктивних ознак призводить до об'єктивного ставлення у вину, то переоцінка суб'єктивних факторів призвела б до засудження за думки, а не за дії. І те, й інше суперечить вимогам законності, яка має своїм основним завданням боротьбу з різними антисуспільними явищами, забезпечення непохитності суспільного і державного ладу, тому так званий пріоритет суб'єктивного ставлення у вину [12, с. 140] – це хибний, суб'єктивістський підхід до кримінально-правового ставлення у вину, що не може бути сприйнятий практикою.

Основний критерій розмежування за суб'єктивною стороною – це форма вини. Але як визначити, чи передбачає той чи інший склад злочину вину умисну або необережну, із чого виходити? Це може бути: а) прямо вказано в законі; б) впливати із змісту вживаних у ньому термінів, в) із вказівок закону на мотив і мету, що характеризують умисні дії; г) походити із системного тлумачення закону [13, с. 117]. У складі умисного злочину кожна об'єктивна ознака усвідомлюється, у складі необережного – хоча б одна ознака не усвідомлюється, але може і повинна усвідомлюватися [13, с. 119]. За суб'єктивною стороною злочини, передбачені п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України і п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України, мають істотні розходження. Для умисного вбивства, вчиненого на замовлення, як мета, так і мотив не є обов'язковими ознаками злочину. Натомість для злочину, передбаченого п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України, корисливий мотив є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони. Інші ознаки суб'єктивної сторони цих злочинів збігаються, оскільки дії винних осіб мають умисну форму вини, до того ж вид умислу лише прямий.

Певною мірою ці проблеми знайшли своє вирішення в кримінальному законодавстві зарубіжних держав [14; 15; 16; 17; 18].

Висновок. Зважаючи на викладене, можна стверджувати, що злочини, якщо вони вчиняються на замовлення, розмежовуються між собою як за об'єктом, так і за суб'єктивною стороною (напрямоком умислу), а їх спільною інтегративною ознакою є суспільно-небезпечні наслідки у вигляді смерті іншої людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Кудрявцев В.Н.* Общая теория квалификации преступлений / В.Н. Кудрявцев. – М.: Юрид. лит., 1972. – 352 с.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 25–26. – Ст. 131.
3. *Никифоров Б.С.* Объект преступления по советскому уголовному праву / Б.С. Никифоров. – М.: Госюриздат, 1960. – 229 с.
4. *Кудрявцев В.Н.* Объективная сторона преступления / В.Н. Кудрявцев // Советское уголовное право. Общая часть: [учебник]; под ред. В.Д. Меньшагина и др. – М.: Издательство Московского государственного университета, 1974. – С. 128–143.

5. *Коржанський Н.И.* Объект и предмет уголовно-правовой охраны / Н.И. Коржанский. – М.: Академия МВД СССР, 1980. – 248 с.
6. *Ермакова Л.Д., Никулин С.И., Галиакбаров Р.Р., Аветисян С.С., Галактионов Е.А.* Соучастие в преступлении / Л.Д. Ермакова, С.И. Никулин, Р.Р. Галиакбаров, С.С. Аветисян, Е.А. Галактионов // Энциклопедия уголовного права. Т.6; Ответственный редактор Малинин В.Б. – СПб ГКА, СПб., 2007. – 564 с.
7. *Яценко С.С., Шапченко С.Д.* Злочини проти життя та здоров'я людини / С.С. Яценко, С.Д. Шапченко // Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України; за заг. ред. С.С. Яценка. – К.: А.С.К., 2002. – С. 232–270.
8. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 07.02.2003 № 2 // Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах. – [2-ге вид.] – К.: Аперта, ЦУЛ, 2011. – С. 472.
9. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України; за заг. ред. М.О. Потєбенька, В.Г. Гончаренко. – Ч. 2. – К.: «Форум», 2001. – 944 с.
10. *Гришук В.К., Мельник М.І.* Злочини проти життя та здоров'я особи В.К. Гришук, М.І. Мельник // Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюк. – К.: Кантон, А.С.К., 2001. – С. 272–349.
11. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
12. *Воробей П.А.* Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину / П.А. Воробей. – К.: НАВСУ, 1997. – 184 с.
13. *Никифоров Б.С.* Об умысле по действующем законодательству / Б.С. Никифоров // Советское государство и право. – 1965. – № 6. – С. 26–28.
14. Kodeks karny. Praktyczny komentarz. 5. Wydanie// Autorzy: Budyn-Kulik Magdalena, Kozłowska-Kalisz Patrycja, Kulik Marek, Mozgawa Marek. Redakcja naukowa Marek Mozgawa. – Warszawa: Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2013. – 748 s.
15. Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal; LO 10/1995, de 23-11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.igsap.map.es/cia/dispo/7734.htm>.
16. Codice Penale della Repubblica d'Italia (approvato con Regio Decreto 19 ottobre 1930, n. 1398) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ordineavvocatirieti.it/sites/default/files/uploaded/ilcodicepenaleitaliano.pdf>. – Заголовок з екрану.
17. Criminal Law of the Republic of Latvia (1998, amended 2013): Сайт Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини Legislationline [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.legislationline.org/download/action/download/id/4795/file/Latvia_CC_am2013_en.pdf. – Заголовок з екрану.
18. Code pénal de la République Française (1992, modifié 27.07.2015): Portail du droit français – droit.org (Портал французького права – droit.org) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://codes.droit.org/CodV3/penal.pdf?ts=1443627111>. – Заголовок з екрану.

REFERENCES

1. *Kudrjavcev V.N.* Obshhaja teoriya kvalifikacii prestuplenij / V.N. Kudrjavcev. – М.: Jurid. lit., 1972. – 352 s.

2. Kryminalnyi kodeks Ukrainy vid 5 kvitnia 2005 roku // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2005. – № 25–26. – St. 131.

3. *Nikiforov B.S.* Ob#ekt prestuplenija po sovetському ugovnomu pravu / B.S. Nikiforov. – M.: Gosjurizdat, 1960. – 229 s.

4. *Kudrjavcev V.N.* Ob#ektivnaja storona prestuplenija / V.N. Kudrjavcev // Sovetskoe ugovnoe pravo. Obshhaja chast': [uchebnik]; pod red. V.D. Men'shagina i dr. – M.: Izdatel'stvo Moskovskogo gosudarstvennogo universiteta, 1974. – S. 128–143.

5. *Korzhan'skij N.I.* Ob#ekt i predmet ugovno-pravovoj ohrany / N.I. Korzhan'skij. – M.: Akademija MVD SSSR, 1980. – 248 s.

6. *Ermakova L.D., Nikulin S.I., Galiakbarov R.R., Avetisjan S.S., Galaktionov E.A.* Souchastie v prestuplenii / L.D. Ermakova, S.I. Nikulin, R.R. Galiakbarov, S.S. Avetisjan, E.A. Galaktionov // Jenciklopedija ugovnogo prava. T.6; Otvetstvennyj redaktor Malinin V.B. – SPb GKA, SPb., 2007. – 564 s.

7. *Yatsenko S.S., Shapchenko S.D.* Zlochyny proty zhyttia ta zdorov'ia liudyny / S.S. Yatsenko, S.D. Shapchenko // Naukovo-praktychnyi komentar do Kryminalnogo kodeksu Ukrainy; za zah. red. S.S. Yatsenka. – K.: A.S.K., 2002. – S. 232–270.

8. Pro sudovu praktyku v spravakh pro zlochyny proty zhyttia ta zdorov'ia osoby: Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 07.02.2003 № 2 // Postanovy Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy v kryminalnykh spravakh. – [2-he vyd.] – K.: Aperta, TsUL, 2011. – S. 472.

9. Naukovo-praktychnyi komentar do Kryminalnogo kodeksu Ukrainy; za zah. red. M.O. Potebenka, V.H. Honcharenko. – Ch. 2. – K.: «Forum», 2001. – 944 s.

10. *Hryshchuk V.K., Melnyk M.I.* Zlochyny proty zhyttia ta zdorov'ia osoby V.K. Hryshchuk, M.I. Melnyk // Naukovo-praktychnyi komentar Kryminalnogo kodeksu Ukrainy vid 5 kvitnia 2001roku; za red. M.I. Melnyka, M.I. Khavroniuk. – K.: Kanton, A.S.K., 2001. – S. 272–349.

11. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 roku // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2001. – № 25–26. – St. 131.

12. *Vorobei P.A.* Teoriia i praktyka kryminalno-pravovoho stavlennia v vynu / P.A. Vorobei. – K.: NAVSU, 1997. – 184 s.

13. *Nikiforov B.S.* Ob umysle po dejstvujushhem zakonodatel'stvu / B.S. Nikiforov // Sovetskoe gosudarstvo i pravo. – 1965. – № 6. – S. 26–28.

14. Kodeks karny. Praktyczny komentarz. 5. Wydanie // Autorzy: Budyn-Kulik Magdalena, Kozłowska-Kalisz Patrycja, Kulik Marek, Mozgawa Marek. Redakcja naukowa Marek Mozgawa. – Warszawa: Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2013. – 748 s.

15. Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal; LO 10/1995, de 23–11. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.igsap.map.es/cia/dispo/7734.htm>.

16. Codice Penale della Repubblica d'Italia (approvato con Regio Decreto 19 ottobre 1930, n. 1398) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ordineavvocatirieti.it/sites/default/files/uploaded/ilcodicepenaleitaliano.pdf>. – Zaholovok z ekranu.

17. Criminal Law of the Republic of Latvia (1998, amended 2013): Sait Biuro OBSIe z demokratychnykh institutiv i prav liudyny Legislationline [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.legislationline.org/download/action/download/id/4795/file/Latvia_CC_am2013_en.pdf. – Zaholovok z ekranu.

18. Code pénal de la République Française (1992, modifié 27.07.2015): Portail du droit français – droit.org (Portal frantsuzkoho prava – droit.org) [Elektronnyi resurs]. –

Rezhym dostupu: <http://codes.droit.org/CodV3/penal.pdf?ts=1443627111>. – Zaholovok z ekranu.

Лопашук Д.І. Відмежування злочину умисне вбивство, вчинене на замовлення, від суміжних злочинів

У статті порушується проблема відмежування злочину, передбаченого п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України, від суміжних злочинів, що має важливе теоретичне й прикладне значення. Зазначається, що настала нагальна потреба в дослідженні цього важливого для теорії кримінального права питання.

Ключові слова: відмежування злочинів, умисне вбивство, вчинене на замовлення, умисне вбивство, вчиненого з корисливих мотивів, об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона.

Лопашук Д.И. Отграничение преступления умышленное убийство, совершенное по заказу, от смежных преступлений

В статье поднимается проблема отграничения преступления, предусмотренного п. 11 ч. 2 ст. 115 УК Украины, от смежных преступлений, что имеет важное теоретическое и прикладное значение. Отмечается, что существует насущная необходимость в исследовании этого важного для теории уголовного права вопроса.

Ключевые слова: отграничения преступлений, умышленное убийство, совершенное по заказу, умышленное убийство, совершенного из корыстных побуждений, объект, объективная сторона, субъект, субъективная сторона.

Lopaschuk D. Separation of the crime of willful murder committed on order from related offenses

The article raised the problem of distinguishing crime under para. 11 p. 2, Art. 115 of the Criminal Code of Ukraine and related crimes and showing its great theoretical and practical importance. It is noted that there was an urgent need to clarify this approach in study this important matter for theory of criminal law.

Keywords: Delimitation of crime; Willful murder, committed on order; Willful murder, committed with mercenary motives; Object; Objective side; Subject; Subjective side

Стаття надійшла до редакції 14.05.2016.

INSTRUCTIONS TO AUTHORS OF THE «JURIDICAL SCIENCE» JOURNAL NEW REQUIREMENTS FOR ARTICLES

Articles sent to the Editor of «Juridical science», according to the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine decree №7D05/1 dated January 15, 2003 «On increasing demands for specialized issues listed in HAC of Ukraine» should include the following:

- A scientific article should be relevant, with clearly defined problematic issues, include scientific positions developed by the author, the conclusions of scientific and practical importance of scientific work; including determination of UDC.

- The paper should include the following elements:
 - a problem and its relation to important scientific and practical tasks;
 - analysis of recent researches and publications on the issue to be considered;
 - definition of specific issues that are not solved in the problem for research chosen;
 - formulation of the objectives of the article;
 - summary of the main conclusions of the study;
 - conclusions of this study;
 - in the article should be no less than 15 references;
 - internal structure – sections with names or selected parts.
- Name, surname and title of the article in addition to the Ukrainian language should be also in English.

- References to this or that research should be placed in brackets according to the number of mentioning in the list of references with indication of appropriate page ([3, p. 12]).

A list of sources at the end of the article are compiled in accordance with International Standard of Ukraine DSTU GOST 7.1:2006 «A System of Standards on Information, Librarianship and publishing. A Bibliographic Notation. A Bibliographic Description. General Requirements and Rules of Composition». Also in the source list has to be at least 5 English language references.

- After he references are added abstracts and keywords in three languages (Ukrainian, Russian and English).

- Abstracts should include: an author's name, a title of the article in (Ukrainian, Russian and English) languages. The authors should pay attention that there should be an abstract in English and half a page A-4 (in a separate file).

- The English text should be executed at the professional level of language proficiency. In the case of a text translated, for example, through the Internet Translator (Google, etc.), or unprofessional, the article will not be accepted for publication.

The article and the abstract should be named:

1. issue number should be placed before the name (11, 4, 7, etc.);
2. dot after the number of issue you should place 2 last figures of the year (14, 15, etc.);
3. underscores (_), then the type of document note – abstract topic – Article;
4. after the title of the articles, underscores (which separate code with the author's name) you should place the author's last name, name in English and initials.

Example: 11.14_note_Olenenko A.doc (where «note» – markS annotations) or 11.14_ topic _ Olenenko A.doc. (Where the topic – refer to the article).

- Publication (title, information about author, text, references, abstract, and keywords) should not exceed 20-30 000 signs.

Additions to the scientific article:

- An electronic version of the article in a format MS Word (docx or doc);
- Information about the author in Ukrainian and English (surname, first name, middle name (in full), academic degree, academic status, place of work and position, mailing address, telephone number);
- A statement signed by the author (s) that sent the article is had been not printed and have not given to any other editions;

- a photo of the author (s) in the format jpg, tif;

- Qualitative illustrative materials supplied by a name and number suitable for scanning;
- Extract from the minutes of the Department with recommendation of the article for publication, duly certified (for the Articles of Ph.D., graduate students and adjunct academic degree).

- An article submitted to the editor without complying with these requirements shall not be published.

- All the authors to note: when supplying article necessarily indicate a brief information about the author, telephone and your own e-mail to ease communication with authors.

Editors reserve the right to review, edit, and reduce decline articles.

For authenticity of the article the author is responsible for.

The royalties are not paid for the publication.

Reprints of published materials in the journal are made only with the permission of the author and the publisher.

Available materials are not returned.

Higher education institution «National Academy of Management»

SCIENTIFIC JOURNAL OF LAW

«Juridical science»

03151, Kyiv, Vinnytska street, 10

Тел. (044)246-24-34